

Makói Román Nemzetiségi Önkormányzat
E l n ö k é t ő l
6900 Makó, Széchenyi tér 22.

Iktatószám: VIII/40-1/2025

Ügyintéző: dr. Koczás Réka Anna

Tárgy: Tájékoztató a Makói Román Nemzetiségi Önkormányzat tevékenységéről

Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete
részére

MAKÓ

Tisztelt Képviselő-testület!

Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2024. decemberi ülésén fogadta el a képviselő-testület 2025. évi munkatervét, melyben a 2025. évi októberi ülés 2. napirendi pontjának részanyagaként szerepel az önkormányzat tevékenységéről szóló tájékoztató.

A legutóbbi tájékoztató óta eltelt időszak vonatkozásában, 2024. szeptember 20-tól a Makói Román Nemzetiségi Önkormányzat tevékenységéről az alábbi tájékoztatást adom:

Az Önkormányzat működése 2025. augusztus 31-ig.

A Szervezeti és Működési Szabályzat értelmében a testület szükség szerint, de legalább évente 4 ülést tart.

A testület

- a) **2024. évben szeptember 20. és december 31. között 1 rendes, 2 rendkívüli, valamint 1 alakuló ülést tartott és 26 határozatot hozott;**
- b) **2025. január 01. - augusztus 31. között 3 rendes (egy közmeghallgatással egybekötött), valamint 4 rendkívüli ülést tartott és 42 határozatot hozott.**

Határozatképtelenség miatt egyetlen rendes vagy rendkívüli ülés sem maradt el.

Fontosabb események:

Az önkormányzat fontos feladatának tekinti a történelmi hagyományok és a nemzetiségi identitás megőrzését, a nyelv ápolását, és fejlesztését, a tárgyi és szellemi kultúra megőrzését, gyarapítását, valamint ennek szellemében végzi tevékenységét megalakulása óta.

A fentiek tükrében 2024. októberében az önkormányzat részt vett Makó város forradalmi rendezvényén.

2024. október 26-án az önkormányzat a 13. kerületi Román Nemzetiségi Önkormányzattal együtt vett részt Budapesten a „4. Román bál” elnevezésű rendezvényen, melynek célja a nemzetiségi identitás megőrzése volt.

2024. november 9-én a nemzetiségi önkormányzat „II. Könyvkiadás és könyvbemutató” című könyvbemutatót tartott az Erzsébet-háznál, melynek köszönhetően az érdeklődők

megismerkedhettek az igazi román népi, hagyományos ételekkel és azok elkészítési módjával. A könyv román nyelven került kiadásra, lehetőséget biztosítva az anyanyelv ápolására.

2024. év hátralevő részében az önkormányzat továbbra is törekedett arra, hogy minél több meghívásnak tegyen eleget, ennek tükrében részt vett a Kéthegyházán megrendezett „A Plébánia védőszentje” ünnepi eseményén, majd Zsombón a „Nagy B. Ferenc kolbász és hurkatöltő verseny”-en, amelyen több román nemzetiségű csapat is részt vett határon innen és túl, majd Szegeden, a konzulátuson megtartott romániai nemzeti ünnepen.

2024. december hónapjában a képviselő-testület képviseltette magát a Román Nagykövetség által szervezett Romániai Nemzeti Ünnepségen, majd Százhalombattán a „Téli ünnepeket várva” című rendezvényen, továbbá a Nagyszentmiklóson megrendezett koszorúzáson és a „Colinda Est” elnevezésű rendezvényen. December hónap közepén meghívást kapott az önkormányzat a Battonyán megrendezésre kerülő „Román kulturális nap” elnevezésű rendezvényre, amelyen a nemzetiségi képviselők a battonyai román nemzetiségi önkormányzattal és a románok egyesületével közösen vett részt.

Karácsony közeledtével a Csongrád-Csanád Vármegyei Önkormányzat a „Román Önkormányzatok képviselőinek találkozója”-t tartotta meg Szegeden, melyen az önkormányzat minden tagja megjelent. Megemlítendő még a Románokért Egyesület által tartott rendezvény is, amelyen szintén részt vett a képviselő-testület. Az esemény keretében a képviselő-testület tagjai egyeztetést folytattak le az esetlegesen közösen benyújtható pályázati lehetőségekről, hiszen a két szervezet között együttműködési megállapodás áll fenn.

2025. január 15-én a képviselő-testület tagjai „tiszteletüket tették” a Gyulán minden évben megrendezésre kerülő „Román Kultúra Napja” elnevezésű rendezvényen.

2025. február végén Nagyszentmiklóson a „Kékibolya Egyesület”-tel közösen jelentek meg a farsangi bálon a képviselő-testület tagjai, amely azért is kiemelendő, mert az egyesülettel szoros kulturális kapcsolatot ápol az önkormányzat.

2025. március 8-án a hagyományoknak megfelelően az „Összefogás a Makó és Térségi Románokért Egyesülettel” közösen került megrendezésre a román hagyományokat felelevenítő „Márciuska – hagyományőrző tavasz ünnepe” elnevezésű rendezvény.

2025. áprilisában a képviselő-testület az ortodox húsvéti ünnep alkalmából Kéthegyházán az éjfélfkor tartandó szentmisén, valamint a battonyai templom szentelésén is részt vett.

2025. májusában három rendezvényen: a Pecica II. Román Ortodox Plébánia egy egynapos zárándoklatán, a Nagylakon megtartott „Bográcsparti 2025” elnevezésű rendezvényen, valamint a Máriaföldön megrendezésre kerülő „Finomságok a bográcsból gasztrofesztivál”-on vettek részt a képviselő-testület tagjai.

2025. július 6-án a Mácsán megrendezett Paradicsomfesztiválra kapott meghívást az önkormányzat, melynek eleget téve, képviseltette magát a rendezvényen a képviselő-testület.

Az idei évben 2025.07.14. napja és 2025.07.19. napja között megrendezésre került egy egyhetes Román Nyelvi és Hagyományőrző Tábor a Makón élő román nemzetiségű diákoknak. A tábor célja az volt, hogy ez alatt az idő alatt a diákok anyanyelvi ismereteiket elmélyítsék, továbbá,

hogyan a román kultúrát és hagyományait ismertető, a nemzetiségi közösség sajátos kulturális önazonosságát megerősítő és elősegítő tábor nyújtson a gyerekek számára.

2025.08.30-án meghívást kaptak a képviselő-testület tagjai a Nagyszentmiklóson megrendezett „Kakasfesztiválra”, amelyen nemcsak tiszteletüket tették, hanem a főzőversenyen is részt vettek.

Összefoglalva a 2024. és 2025. évet a nemzetiségi önkormányzat Magyarország és Románia több településén is részt vett rendezvényeken a nemzetiségi önazonosság megőrzése, ápolása, erősítése és átörökítése, a történelmi hagyományok és az anyanyelv ápolása és fejlesztése érdekében. A nemzetiségi önkormányzat kiemelt figyelmet fordított a Makó város területén megrendezésre kerülő rendezvényeken történő részvételekre is, számos városi rendezvényen, közös programon vettek részt a képviselők, továbbá az országos önkormányzat által szervezett egyes eseményeken is igyekeztek a személyes jelenlétéről gondoskodni.

Mindezek felül az önkormányzat szorosan együttműködik az „Összefogás a Makó Térségi Románokért Egyesülettel”, amely civil szervezet célja a Makó és térsége román nemzetiségű lakosságának képviselete a gazdaság, az idegenforgalom, a kultúra, a hitélet és a sport területén. Ennek tükrében egy közös szervezés keretében rendezte meg a nemzetiségi önkormányzat az első román Szent Mihály bált.

A tájékoztatót érintő időszakban a nemzetiségi önkormányzat sikeresen kötött újabb együttműködési megállapodásokat a Battonyai Román Nemzetiségi Egyesülettel, az Új Máriafölde Egyesülettel, az „Összefogás a Magyarországi Románokért Egyesülettel”, a Nagyszentmiklósi Városi Tv Stúdióval és a Nagyszentmiklósi Doina Egyesülettel.

A korábban megkötött számos együttműködési megállapodás romániai nemzetiségi önkormányzatokkal, polgármesteri hivatalokkal, egyesületekkel és általános iskolákkal továbbra is hatályban maradtak, velük a jó kapcsolat ápolása az önkormányzat kiemelt feladata volt ebben az időszakban is.

Tájékoztatás a pályázatokról:

2024. szeptember 1-től - 2025. augusztus 31-ig beadott pályázatok:

1. „Nemzetiségek napja és Colinda est”

Az önkormányzat számára fontos a román identitás megőrzése. A hagyományok megismertetése, valamint megtartása olyan kulturális és erkölcsi alapot ad, amely segít az integrálódott generációknak a gyökereik megőrzésében. E cél megvalósítása érdekében szeretnénk volna megtartani a Nemzetiségek napját és Colinda estét. Az adott rendezvényen hagyományörző népi együttesek léptek volna fel, akik a karácsonyi készülődés jegyében népdalokat, colindákat és néptáncokat mutattak volna be a hagyományaink megőrzése és megismertetése érdekében. A rendezvényen bárki részt vehetett volna, megismerhette volna a hagyományainkat és kultúránkat.

Támogató: Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága megbízásából a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.

A projekt támogatási intenzitása: 100%

Igényelt támogatás: 600.000 Ft

Pályázat állapota: Nem nyert

2. „Juhász György makói parókus, nagyváradi kanonok sírjának felújítása”

A Makói Román Nemzetiségi Önkormányzat életében kiemelkedő szerepet játszik a múlt és annak megőrzése, ápolása. Célunk a múltunk megőrzése és megismertetése. A pályázat egy kiemelkedő lehetőséget biztosított volna. Juhász György makói parókus, nagyváradi kanonok sírjának felújítása hozzájárult volna céljaink eléréséhez, továbbá a múltunk megőrzéséhez a jövő generációjának számára.

Támogató: Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága megbízásából a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.

A projekt támogatási intenzitása: 100%

Igényelt támogatás: 1.499.108 Ft

Pályázat állapota: Nem nyert

Támogatói okirattal rendelkező pályázatok

1. „Erzsébet-ház energetikai korszerűsítése”

A pályázat célja, hogy megőrizzük és népszerűsítsük nemzeti kultúránkat. Az eddigi kulturális programjaink, mint pl. a hagyományörző rendezvények elengedhetetlen részei közösségünk életének, hozzájárulva a helyi közösség összetartásához. A tervezett energetikai beruházás, amely klímák és napelemek beszerzésére irányult, alapvető fontosságú a programjaink színvonalának emeléséhez, mely lehetővé teszi, hogy rendezvényeinket bármilyen időjárási körülmény között zavartalanul tartsuk meg, biztosítva a résztvevők kényelmét. A napelemek telepítése a fenntarthatóságot is szolgálja, csökkentve az energiafogyasztást.

Támogató: Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága megbízásából a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.

A projekt támogatási intenzitása: 100%

Igényelt támogatás: 4.999.990 Ft

A támogatás összege: 3.027.000 Ft

Támogatói okirat kibocsátásra került: 2025.04.14.

A tervezett energetikai beruházás megtörtént.

2. „Román nyelvi és hagyományörző tábor”

Makón nincs román nyelvű tanítás, így az önkormányzat számára fontos, hogy a román nemzetiségű diákok a saját anyanyelvükön ismerhessék meg anyaországuk kultúráját, szokásait. A tábor 5 napon keresztül nyújt 30 fiatal részére egész napos elfoglaltságot. A programot úgy állítottuk össze, hogy a nap egyik felében a román nyelvvel, kultúrával és hagyományával ismerkednek a fiatalok, a nap másik felében pedig egyéb élményszerző programokat terveztünk be, többek között kézműves foglalkozásokat is. A cél a román nyelv ismeretének bővítése, elmélyítése az anyanyelvi programok megvalósításával volt.

Támogató: Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága megbízásából a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.

A projekt támogatási intenzitása: 100%

Igényelt támogatás: 3.500.000 Ft

A támogatás összege: 600.000 Ft

A támogatói okirat kibocsátásra került: 2025.06.27.

A tábor 2025. július 14. napjától 2025. július 19. napjáig tartott.

3. „III. Könyvkiadás és könyvbemutató”

Az önkormányzat számára fontos a román identitás megőrzése, a hagyományok megismerése, valamint megtartása, mely olyan kulturális és erkölcsi alapot ad, amely segít az integrálódott generációknak a gyökereik megőrzésében. E cél megvalósítása érdekében kívánunk egy román hagyományos ételekkel teli receptkönyvet kiadni a gasztronómiai múlt felelevenítése és megőrzése érdekében. Az ünnepélyes könyvbemutató keretei között pedig román népi előadó fog fellépni népi hagyományaink felelevenítése, megismertetése céljából. A hagyományos ételek megismertetése és annak megörökítése segít a múltunk megőrzésében.

Támogató: Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága megbízásából a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.

A projekt támogatási intenzitása: 100%

Igényelt támogatás: 1.500.000 Ft

A támogatás összege: 400.000 Ft

Támogatói okirat kibocsátásra került: 2025.08.27.

A rendezvény 2025.11.08.-án kerül megtartásra.

Az önkormányzat gazdálkodása

Bevételek:

A nemzetiségi önkormányzat 2024. szeptember 01. és 2024. december 31. közötti időszakban összesen 41 e Ft bevétellel rendelkezett, mely az egyéb bevételek jogcímen (kamat jellegű, visszatérítések, közvetített szolgáltatások, egyéb működési bevételek) teljesült összegeket tartalmazza.

A nemzetiségi önkormányzat 2025. január 01. és 2025. augusztus 31. közötti időszakban összesen 8.612 e Ft bevétellel rendelkezett, mely a következőkből tevődött össze: egyéb működési célú támogatások 4.040 e Ft, egyéb felhalmozási célú támogatások 3.580 e Ft; egyéb bevételek (kamat jellegű, közvetített szolgáltatások,) 240 e Ft, finanszírozási bevételek 752 e Ft.

Az egyéb működési célú támogatások címén ebben az időszakban a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-től 400 e Ft pályázati támogatás érkezett a III. Könyvkiadás és könyvbemutató kapcsán.

A központi költségvetés a nemzetiségi önkormányzat részére 553 e Ft feladatalapú támogatást, valamint 1.040 Ft működési támogatást biztosított 2025. augusztus 31-ig.

Felhalmozási célú támogatásként Nemzetiségi beruházás jogcímen 3.027 e Ft érkezett az önkormányzathoz.

Mindemellett 2024. évre Makó Város Önkormányzata 2.000 e Ft értékben önkormányzati támogatást folyósított a Makói Román Nemzetiségi Önkormányzat részére, amelyet az önkormányzat a működésére, a pályázatok önrészére és a rendezvények szervezésére használt fel.

Kiadások:

2024. novemberében a Makói Román Nemzetiségi Önkormányzat megrendezte a II. Könyvkiadás és könyvbemutató rendezvényét, ennek összköltségét részben pályázatból fedezte az önkormányzat, 400 e Ft támogatás, valamint a 2024. évi feladatalapú támogatás 62 e Ft értékben.

2024. decemberében mobiltelefonok kerültek beszerzésre 24 havi részletfizetési feltétellel.

2024-2025. évben az általános működéssel kapcsolatos kiadások mellett az önkormányzat részt vett meghívás alapján több rendezvényen, amellyel kapcsolatban merültek fel kiadások (pl. főzőversenyek alapanyagai).

2025. március 08-án „Márciuska – hagyományörző tavasz ünnepe” rendezvényt szervezett az önkormányzat. A rendezvény költsége 120 e Ft volt, melynek fedezete a 2024. évi feladatalapú támogatás volt.

2025. május 1-jén a Pecica II. Román Ortodox Plébánia húsvéti ünnepek után egynapos záróbeszédet szervezett az anyaországban, ahol a 3 fő képviselő részvételén kívül további 5 főt támogatott az önkormányzat 160 e Ft értékben.

2025. július 14. napjától 2025. július 19. napjáig Román Nyelvi és Hagyományörző Tábor szervezett az önkormányzat a Maros-parti Zöldházban. A Román Nyelvi és Hagyományörző Tábor a Makón élő, román nemzetiségű diákok anyanyelvi ismereteit elmélyítő, a román kultúrát és hagyományt ismertető, a nemzetiségi közösség sajátos kulturális önazonosságát megerősítő és elősegítő nyári tábor volt. Ennek összköltsége 901 e Ft volt, melyet a Makói Román Nemzetiségi Önkormányzat egyrészt a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. Támogatáskezelő által támogatott, működési célú, vissza nem térítendő pályázati forrásból (pályázati azonosító: NTAB-KP-1-2025/1-000397,) 600 e Ft értékben, továbbá a Makó Város Önkormányzata által nyújtott támogatásból 40 e Ft értékben, valamint a még fel nem használt 2024. évi feladatalapú költségvetési támogatásából 261 e Ft értékben fedezte.

Ezúton is köszönetét fejezi ki a nemzetiségi önkormányzat Makó Város Önkormányzat Képviselő-testületének, az általa eddig nyújtott támogatásokért.

Kérem tájékoztatásom szíves elfogadását.

Makó, 2025. szeptember 24.

**Birta Júlia Mihaéla s.k.
elnök**